

לשון למודים

- חזרת תרגול קריאה -

תהילים: פרקים עד-עה

לשנה רביעית
של לימוד הקריאה בת"ת

מהדורת תשפ"ד

כתב וערך:
הרב יואל פיליפ

הקדמה

ביצד נעבוד עם החוברת?

הוראות כלליות לעבודה עם החוברת תוכלו למצוא בחוברות הקודמות שיצאו לאור בחודשי החורף. בשורות הקצרות הבאות ניתן מעט ידע הקשור לתחום הקריאה ואשר נזקק לדיוק העבודה בחוברת.

כללי השווא

שווא נח (כל מי שאינו שווא נע) מתייחסים אליו כאילו אין לאות ניקוד וממילא הוא נקרא ('נסחב') יחד עם האות הקודמת. לדוגמה: **נָל < בָּל**

שווא נע קוראים אותו בדומה לתנועת הסגול. כלליו הינם חמשה וסימנם עפ"י המדקדקים הוא כך:

א - שווא בראש מילה (**לָהּ**); ב - שני שוואים הבאים יחדיו (**סְפָרָה**); ג - אחרי תנועה גדולה (**שְׂדָה**); ד - מתחת לאות דגושה (**קִדְשָׁנוּ**); ה - באותיות הדומות (**רוֹמָנוּ**). בחלק גדול מהתתי"ם לא מלמדים את כלל ג-ד של ה'שווא נע'. גם בתתי"ם שמלמדים, הדבר נעשה בגילאים בוגרים יותר.

חלוקה להברות

מה זאת הברה? מתי ההברה פתוחה, ומתי סגורה? איך מחלקים מילה להברות?

הגדרת הברה - בכל מילה יש חלקי דיבור, כל חלק שיש בו תנועה אחת, נקרא: הברה.

הברה פתוחה או סגורה - ה'פתוחה' מסתיימת בתנועה (ניקוד או אָם קריאה) ומשאירה את הפה פתוח, ולדוגמה: **בָּ; לוּ; הִיא.** ה'סגורה' יש לה תנועה ואחריה משהו ש'סוגר', אות ריקה או שוואית, ולדוגמה: **נָר; חוּס; יֵי; שְׁלָ.**

כללי חלוקה להברות - כל אות מנוקדת נקראת בפני עצמה. אות בלי ניקוד או עם ניקוד כזה /אָ/ אינה יכולה 'לנסוע' לבד, ולכן האות שלפניה צריכה 'לסחוב' אותה. אות שמנוקדת בשווא נע כאילו מוסיפים לה נקודה וקוראים אותה כמו סגול (והאות שלפניה לא 'סוחבת' אותה), והיא נחשבת להברה בפני עצמה. עפ"י כללי החלוקה כאן, שווא נע, חטף ופתח גנובה, נחשבים לתנועות וממילא אותיות המנוקדות בהן נספרות להברות בפני עצמן.

יש להדגיש שצורת החלוקה להברות המתורגלת בתתי"ם ואשר תוארה כאן לעיל אינה עולה בקנה אחד עם כללי הדקדוק, אלא שהיות ואינה נעשית רק לדיוק הקריאה אצל הצעירים ע"כ פישטו את הכללים אצלם, כך עפ"י המלצת מומחי קריאה.

בהצלחה רבה | 'הערב נא'

תהילים פרק-עד

- (א) מִשְׁכִּיל לְאֶסֶף, לָמָּה אֱלֹקִים זָנְחָתָ לְנֶצַח, יַעֲשֶׂן
אֶפֶךָ בְּצֵאן מִרְעִיתֶךָ: (ב) זְכֹר עֲדָתֶךָ קְנִייתָ קָדָם,
גֵּאלָתָ שֶׁבֶט נִחַלְתֶּךָ, הֲרַ צִיּוֹן זֶה שָׁכְנָתָ בּוֹ: (ג) הָרִימָה
כַּעֲמִיד לְמִשְׁאֹת נֶצַח, כָּל הִרְעֵ אוֹיֵב בַּקֶּדֶשׁ:
(ד) שָׁאֲגוּ צִרְרִיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ, שָׁמוּ אוֹתָתָם אֹתוֹת:
(ה) יִדְעַ כְּמִבִּיא לְמַעַלָּה, בְּסֶבֶךְ עֵיץ קְרָדְמוֹת:
(ו) וְעַתָּה פִתְּחִיהָ יָחַד, בְּכִשְׁיֵל וְכִילְפוֹת יַהֲלֹמוּן:
(ז) שְׁלַחוּ בָּאֵשׁ מִקֶּדְשֶׁךָ, לְאַרְצֵן חֲלָלוּ מִשְׁכַּן שְׁמֶךָ:
(ח) אָמְרוּ בְּלִבָּם נִנָּם יָחַד, שָׂרְפוּ כָּל מוֹעֲדֵי קָל
בְּאַרְצֵן: (ט) אוֹתֵתֵינוּ לֹא רָאִינוּ, אֵינן עוֹד נִבִּיא, וְלֹא
אֶתֵנוּ יָדַע עַד מָה: (י) עַד מָתֵי אֱלֹקִים יַחַרְךָ צָר,
יִנָּאֵץ אוֹיֵב שְׁמֶךָ לְנֶצַח: (חלק מהקאפיטל)

עבודות

על תהלים פרק עד

עבודה מס' 1

חפש ומצא! - חלקי מלים

חפשו מלים בתוך קטע התהלים שבעמוד הקדם לפי ההוראות הבאות!

1) מלים שנגמרות באות סופית (ענדע אותיות) - מתחו קו אדום מתחתן;
לדגמה - לאסף | ישנן 17 מלים כאלו בפסוקים /א; ב; ג; ד; ה; ו/

2) מלים שיש להן חולם כזה - □ו - מתחו קו ירוק מתחתן;
לדגמה - ציון | ישנן 13 מלים כאלו בכל הקטע שלפניך.

עבודה מס' 2

חלקה להברות

חלקו את כל המלים שבפסוקים -ד; ו;- להברות באמצעות קו, כף - שאגון וועתה

עבודה מס' 3

שעשועון מלים

המלים הבאות התהפכו נסו לסדרן! (כתבו אותן נכון)

חיה-תו-פ

שיל-בב

צח-נ-ל

בנחא

ת-נח-ז

תם-ת-או

לה-למע

תהילים פרק-עה

(א) לַמִּנְצָחַ אֵל תִּשְׁחַת, מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר:
(ב) הוֹדִינוּ לָךְ אֱלֹהִים, הוֹדִינוּ וְקִרֹב שְׁמֶךָ, סָפְרוּ
נִפְלְאוֹתֶיךָ: (ג) כִּי אָקַח מוֹעֵד, אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל
אֲשַׁפֵּט: (ד) נִמְגִים אֶרֶץ וְכָל יֹשְׁבֵיהָ, אֲנֹכִי תִכְנַנְתִּי
עַמּוּדֶיךָ פָּלְאָה: (ה) אֶמְרָתִי לַהוֹלְלִים אֵל תִּהְלֵנוּ,
וְלִרְשָׁעִים אֵל תִּרְיִמוּ קֶרֶן: (ו) אֵל תִּרְיִמוּ לְמָרוֹם
קַרְנֵכֶם, תִּדְבְּרוּ בְּצִוְאֵר עֲתָק: (ז) כִּי לֹא מִמוּצָא
וּמִמְעָרַב, וְלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים: (ח) כִּי אֱלֹהִים שִׁפֵּט,
זֶה יִשְׁפִיל וְזֶה יָרִים: (ט) כִּי כּוֹס בַּיַּד יְיָ, וַיִּין חָמַר
מָלֵא מִסָּךְ, וַיִּגַּר מִזָּה, אַךְ שִׁמְרֶיךָ יִמְצְאוּ יִשְׁתּוּ כֹל
רְשָׁעֵי אֶרֶץ: (י) וְאֲנִי אֲנִיד לְעֵלָם, אֶזְמָרָה לְאַלְקֵי
יַעֲקֹב: (חלק מהקאפיטל)

עבודות

על תהלים פרק עה

שבועה מס' 1

מלים מסתפרות

המלים הבאות מפסוקים ד-ה שבקטע התהלים התחברו, חלקו אותן בקו, כמו בדגמה!

נְּמַגִּים | אֶרֶץ | וְכָל | יֶשְׁבְּיָהּ | אֶנְכִי | תִּבְנֶתִי |

עֵמוּדֵי | הַסֶּלָה | אֶמְרֵתִי | לֵהוֹלֵלִים | אֶלְתָּה | לוֹ |

וְלְרֹשָׁעִים | אֶלְתָּרִימוֹ | קָרוֹן |

שבועה מס' 2

חלקה להברות

ספרו באצבעות את ההברות שבמלים הבאות!

הוֹדִינוּ	נִפְלְאוֹתֶיךָ	נִמְגִים	יֶשְׁבְּיָהּ	לֵהוֹלֵלִים	וְלְרֹשָׁעִים
קִרְנֵכֶם	וּמִמֶּעֶרֶב	מִמְדְּבַר	וַיֵּין	שְׁמָרְיָהּ	אֶזְמָרָהּ

שבועה מס' 3

חפש ומצא! - מלים

חפשו את המלים שבעבודה מספר 2 בתוך קטע התהלים, וצבעו אותן!